

Prognoza
oddziaływania na środowisko
dotycząca zmiany miejscowego planu
zagospodarowania przestrzennego
ŚRÓDMIEŚCIA ŻNINA

PROGNOZA
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCA ZMIANY
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
ŚRÓDMIEŚCIA ŻNINA

Autor opracowania:
Maria Dobroń

Leszno, 2013 r.

SPIS TREŚCI

I. DANE OGÓLNE	4
1. Metoda sporządzenia prognozy.....	4
2. Charakterystyka ustaleń planu, powiązanie z innymi dokumentami	5
II. STAN ORAZ FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	7
1. Położenie, rzeźba terenu	7
2. Geologia.....	7
3. Środowisko wodne.....	7
4. Środowisko biotyczne, system powiązań przyrodniczych, obszary chronione.....	10
5. Klimat	13
6. Powietrze atmosferyczne.....	13
7. Klimat akustyczny	15
8. Gospodarka odpadami.....	15
9. Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków.....	16
10. Problemy ochrony środowiska z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz zmiany aktualnego stanu środowiska w przypadku braku mpzp	16
II. IDENTYFIKACJA I OCENA ODDZIAŁYWAŃ ŚRODOWISKOWYCH.....	17
1. Powierzchnia ziemi, gleby.....	17
2. Krajobraz.....	17
3. Ochrona środowiska wodnego.....	18
4. Wpływ na jakość powietrza	18
5. Klimat	19
6. Ochrona przed hałasem.....	19
7. Wpływ na różnorodność biologiczną, florę i faunę, przyrodnicze obszary chronione oraz system powiązań przyrodniczych	20
8. Wpływ na zasoby naturalne	24
9. Wpływ na warunki życia i zdrowie ludzi	24
10. Wpływ na zabytki i dobra materialne	24
11. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	24
12. Ochrona środowiska w aspekcie celów międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych..	24
13. Alternatywne rozwiązania	25
14. Metody analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu	25
STRESZCZENIE	27
MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE.....	30

I. DANE OGÓLNE

Opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, ze względu na fakt, że jest to proces tworzenia prawa lokalnego, odbywa się zgodnie z określoną procedurą. Wg art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.), miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wymaga przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, co wiąże się z obowiązkiem sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko. Warunki, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko przestrzennego określa art. 51 i 52 cytowanej ustawy.

Zgodnie z art. 53 zakres prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (pismo nr WOO.411.71.2012.KB z dnia 27.06.2012) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Żninie (pismo nr N.NZ-42-11-18/12 z dnia 11.06.2012).

1. Metoda sporządzenia prognozy

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, w jaki sposób realizacja postanowień planu przekształci środowisko. Zmiany cech środowiska spowodowane przez różnorodne sposoby użytkowania przestrzeni i zasobów zależą od rodzaju zagospodarowania oraz cech środowiska danego terenu, w związku, z czym prognozę podzielono na dwa etapy:

Etap I, to analiza stanu oraz funkcjonowania środowiska przyrodniczego, która pozwoliła na określenie walorów przyrodniczych oraz istniejących problemów. Dokonując oceny stanu i funkcjonowania środowiska uwzględniono szersze tło przyrodnicze biorąc pod uwagę powiązania przyrodnicze, a w szczególności: powiązania hydrograficzne i hydrogeologiczne oraz system obszarów chronionych, oceniając zagrożenia w zasięgu tych powiązań.

Etap II prognozy, to ocena przewidywanych skutków oddziaływań na środowisko w granicach potencjalnych wpływów oraz sposoby łagodzące potencjalne, negatywne oddziaływania. Ocenę oparto na następujących założeniach:

- jako niekorzystne oddziaływanie na środowisko przyjęto odstępstwa od prawidłowej na danym terenie gospodarki jego zasobami i zasadami ochrony z uwzględnieniem przepisów, norm, specyfiki środowiska oraz powiązań z obszarami otaczającymi, funkcji terenów oraz potrzeb i aspiracji mieszkańców;
- mimo, że wszystkie zachodzące w środowisku procesy są ze sobą powiązane, ze względów metodycznych zostały rozpatrzone osobno, a oddziaływanie na warunki życia potraktowano jako syntezę oddziaływań na poszczególne elementy środowiska;

Oceniając wpływ ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska oparto się na oczywistych zależnościach pomiędzy poszczególnymi jego elementami, przedstawiając prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne

komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, a także na ludzi i dobra materialne oraz dobra kultury. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu.

2. Charakterystyka ustaleń planu, powiązanie z innymi dokumentami

Rada Miejska w Żninie dnia 29 lutego 2012 r. podjęła uchwałę Nr XV/142/2012 w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego śródmieścia Żnina zatwierdzonego uchwałą XLII/405/2006 Rady Miejskiej w Żninie z dnia 26 października 2006 r. (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. z 2006r. Nr 156, poz.2279 ze zm.).

Na obszarze tym obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zatwierdzony uchwałą XLII/405/2006 Rady Miejskiej w Żninie z dnia 26 października 2006r. (Dz.Urz.Woj.Kuj.-Pom. z 2006r. Nr 156, poz.2279 ze zm.).

Projekt zmiany planu obejmuje obszar o powierzchni 0,2 ha, położony na południe od ulicy Sienkiewicza, od wschodu graniczący z zabudowaniami I Liceum Ogólnokształcącego. Planowane przeznaczenie to teren sportu i rekreacji.

Ustalenia projektu planu są zgodne polityką przestrzenną gminy określoną w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żnin” przyjętego Uchwałami Rady Miejskiej w Żninie Nr XLVI/401/2010 z dnia 31 sierpnia 2010 r. i Nr VII/401/2011 z dnia 30 marca 2011 r. Zgodnie ze Studium... obszar objęty planem to tereny zieleni urządzonej stanowiące system zieleni miejskiej, gwarantujący właściwe warunki życia mieszkańcom. Są to obszary o dominującej powierzchni biologicznie czynnej, zagospodarowane zielenią urządzoną oraz uzupełnione towarzyszącymi obiektami, w przewadze plenerowymi, o funkcji rekreacyjnej, sportowej i kulturalnej.

Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zostały zawarte w uchwale i załączniku graficznym. Na rysunku planu zostały przedstawione graficznie następujące obowiązujące ustalenia planu:

- granica obszaru objętego planem;
- linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania;
- przeznaczenie terenu – oznaczone barwą i symbolem literowym.

W planie określono zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, określono wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznej. Określono parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu.

Dla miasta i gminy Żnin zostało sporządzone Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe, a przedmiotowa zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględnia uwarunkowania zawarte w wymienionym opracowaniu.

II. STAN ORAZ FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

W rozdziale tym zawarto informacje w zakresie charakterystyki poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, tj. rzeźby terenu, budowy geologicznej i warunków glebowych, środowiska wodnego, szaty roślinnej oraz warunków klimatycznych. Biorąc pod uwagę szersze tło przyrodnicze wskazano powiązania obszaru opracowania z otoczeniem, a w szczególności: położenie na tle przyrodniczych obszarów chronionych, w układzie zlewni hydrograficznych oraz struktur hydrogeologicznych. Scharakteryzowano również występujące zagrożenia wynikające z zainwestowania terenu.

1. Położenie, rzeźba terenu

Miasto Żnin leży pomiędzy dwoma jeziorami, Żnińskim Dużym i Żnińskim Małym. Obszar objęty opracowaniem leży na północny zachód od Jeziora Żnińskiego Małego.

Wg podziału geomorfologicznego Niziny Wielkopolskiej (B. Krygowski, 1956), jest to Wysoczyzna Gnieźnieńska (IX), subregion Równina Żnińska (7). Na obecne rysy rzeźby na omawianym obszarze miało wpływ zlodowacenie północnopolskie. Obszar opracowania leży w rynn timer glacialnej na rzędnej 80 m n.p.m. Teren opada w kierunku jeziora; rzędna brzegu jeziora wynosi 77, 9 m n.p.m.

2. Geologia

Żnin leży na granicy dwóch jednostek geologiczno – tektonicznych, Wału Środkowo – Polskiego i Synklinorium Szczecińsko – Łódzko – Miechowskiego. Budowa geologiczna obu jednostek (pionowe struktury fałdowo – stropowe) wskazuje na aktywność tektoniczną w okresie permu. Najstarsze utwory prekambryjskie i paleozoiczne zalegają tu bardzo głęboko. Na podłożu permsko - mezozoicznym zalegają utwory podczwartorzędowe reprezentowane w części stropowej głównie przez iły poznańskie. Utwory czwartorzędowe to osady plejstocenu i holocenu. Omawiany teren leży w strefie brzegowej rynn timer glacialnej. Wg mapy geologicznej w warstwie przypowierzchniowej występują piaski i żwiry wodnolodowcowe oraz gliny zwałowe. Ponieważ jest to teren miasta, mogą tu również występować grunty antropogeniczne.

3. Środowisko wodne

Żnin leży w dorzeczu Warty – Noteci, w zlewni Gąsawki. Gąsawka jest lewobrzeżnym dopływem Noteci. Odwadnia obszar o powierzchni 590,3 km². Zlewnię Gąsawki cechuje mała lesistość. Kompleksy leśne występują w części południowo – wschodniej i północnej. W swoim górnym i środkowym biegu Gąsawka przepływa przez szereg jezior. Wypływa z jeziora bez nazwy. Kolejne jeziora to: Oćwieckie, Gąsawskie, Godawskie, Biskupińskie, Skrzyńska, Weneckie, Skarbińskie, Małe Żnińskie, Duże Żnińskie, Dobrylewskie, Sobiejuskie połączone rzeką Gąsawką, oraz ciąg jezior: Żędowskie, Wąsoskie, Skrzyńska i Gąbińskie połączone z jeziorem Sobiejuskim.

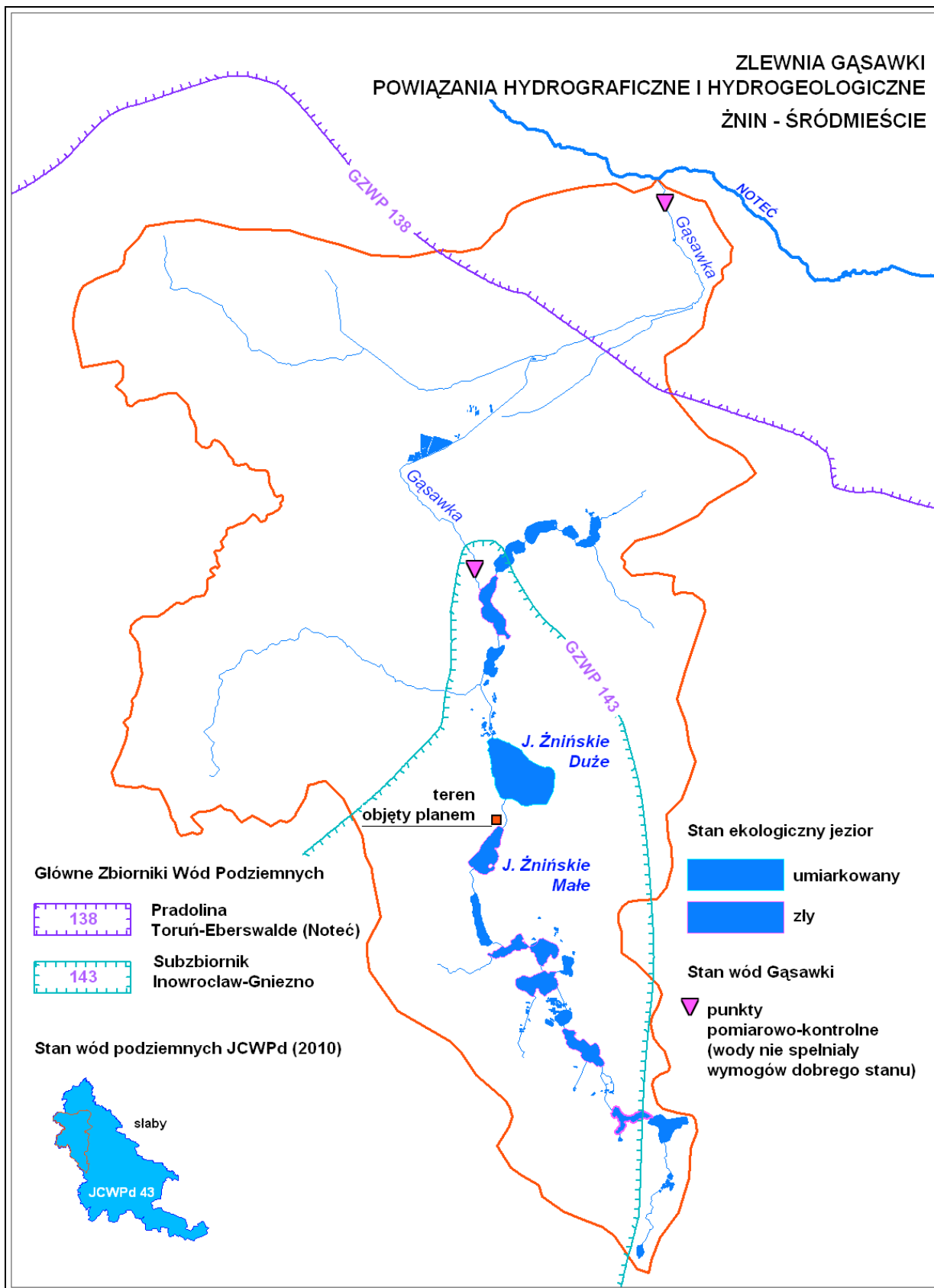

Źródło: mapa hydrograficzna w skali 1:50000

Głębokość występowania wód gruntowych nawiązuje do morfologii terenu. W granicach terenu objętego planem wody zalegają na głębokości 1 – 2 m p.p.t.

Teren objęty planem leży w granicach miocześńskiego „Subzbiornika Inowrocław-Gniezno” (GZWP 143). Wody miocześskie są ujmowane dla zaopatrzenia w wodę miasta Żnin. Miasto Żnin jest zasilane z dwu podstawowych ujęć: studnie przy ulicy Spokojnej i drugie ujęcie przy ul. Pałuckiej i Kl. Janickiego. Użytkowy poziom wód gruntowych w zlewni Gąsawki, lecz poza obszarem opracowania, reprezentowany jest przez „Pradolinę Toruń – Eberswalde” (GZWP nr 138).

Według Ramowej Dyrektywy Wodnej podstawowym elementem podziału hydrograficznego obszarów dorzeczy są jednolite części wód. Jednolita część wód oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, między innymi taki jak jezioro, zbiornik, czy rzeka.

Jednolite części wód są jednostkami, dla których określa się stan wód. Osiągają one dobry stan, jeśli zarówno ich stan ekologiczny, jak i chemiczny jest określony, jako co najmniej

dobry. Program monitoringu wód realizuje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 maja 2009 roku w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych (Dz. U. Nr 81, poz. 685).

Wody Gąsawki w 2009 r. badane były w ramach monitoringu operacyjnego w dwóch profilach: poniżej Jeziora Sobiejuskiego i w miejscowości Rynarzewo, 1,4 km przed ujściem do Noteci. W obydwu punktach pomiarowo-kontrolnych wody nie spełniały wymogów dobrego stanu, ze względu na podwyższone stężenia BZT₅, azotu Kjeldahla i fosforu ogólnego. Wyniki badań bakteriologicznych kształtowały się na poziomie zadowolającym poniżej Jeziora Sobiejuskiego i złym – na stanowisku ujściowym. W porównaniu z badaniami z roku 2008, nie stwierdzono znaczącej zmiany w stężeniach średniorocznych analizowanych parametrów. Jakość wód Gąsawki pozostaje w ścisłym związku z stanem jakości wód jezior, przez które przepływa.

W 2008 r. na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych została przeprowadzona ocena stanu ekologicznego jeziora Żnińskiego Dużego. Stan ekologiczny został oceniony jako słaby. Jezioro oceniono również jako nieprzydatne dla bytowania ryb karpiowatych.

W 2010 r. przeprowadzono ocenę stanu ekologicznego jezior leżących w zlewni Gąsawki. Jeziora charakteryzujące się złym stanem ekologicznym to: Żnińskie Małe, Sobiejuskie, Biskupińskie, Gąsawskie, Oćwieckie Zachodnie, Weneckie Wschodnie, Weneckie Zachodnie.

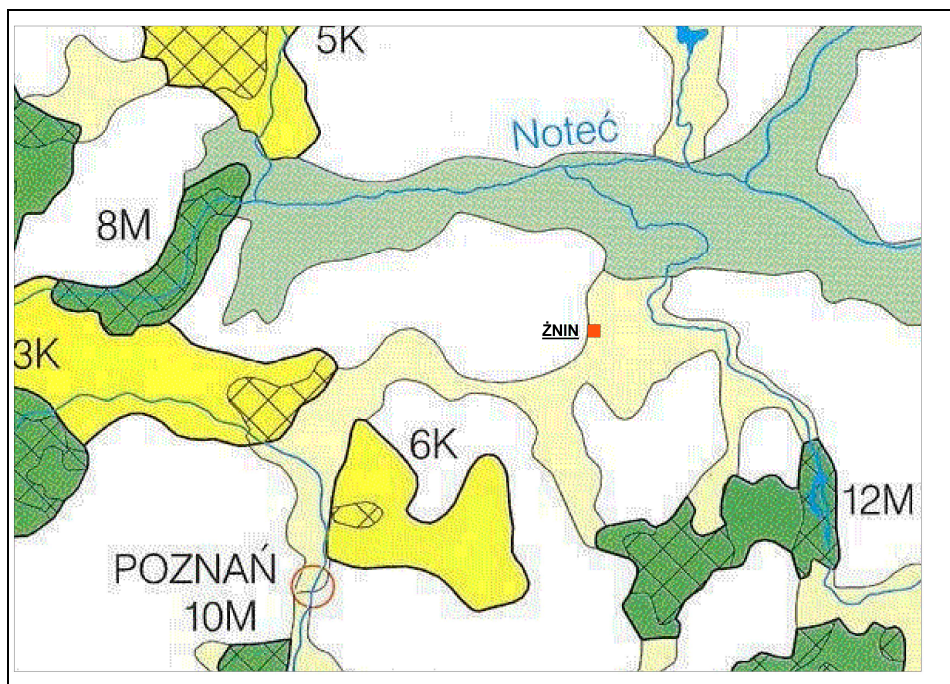
Ocena jakości wód jest wykonywana w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych. Od 2007 roku ocena jakości wód prowadzona jest dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). Żnin leży w granicach JCWPd nr 43. Jej stan oceniono jako słaby.

Systematycznie badana jest woda z ujęć zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Według protokołów z kontroli sanitarnej prowadzonej na ujęciach należących do Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Żninie, ocena wody pod względem fizyko-chemicznym i biologicznym była dobra. Ujmowana woda nadawała się do spożycia na wszystkich ujęciach, które zaopatrują mieszkańców Żnin.

4. Środowisko biotyczne, system powiązań przyrodniczych, obszary chronione

Teren objęty planem to zieleń urządzona, poddawana systematycznym zabiegom pielęgnacyjnym. Zieleń niską stanowi trawnik, natomiast drzewa to topole i świerki. Nie terenie objętym planem nie występują rośliny, grzyby i porosty objęte ochroną gatunkową, ani też drzewa uznane za pomniki przyrody. Z uwagi na charakter szaty roślinnej jak i położenie przy ulicy o znacznym natężeniu ruchu, nie jest to miejsce sprzyjające bytowaniu zwierząt.

Miasto Żnin leży w obrębie Krajowej Sieci Ekologicznej. Jeziora Żnińskie wraz z całym ciągiem jezior w granicach obszarów chronionego krajobrazu „Jezior Żnińskich” i „Jezior Żędowskich”, to fragment sieci korytarzy ekologicznych rangi krajowej, łączących się z doliną Noteci – korytarzem ekologicznym o znaczeniu międzynarodowym. Korytarze zapewniają łączność omawianego terenu z obszarami węzłowymi.

Źródło: Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET Polska

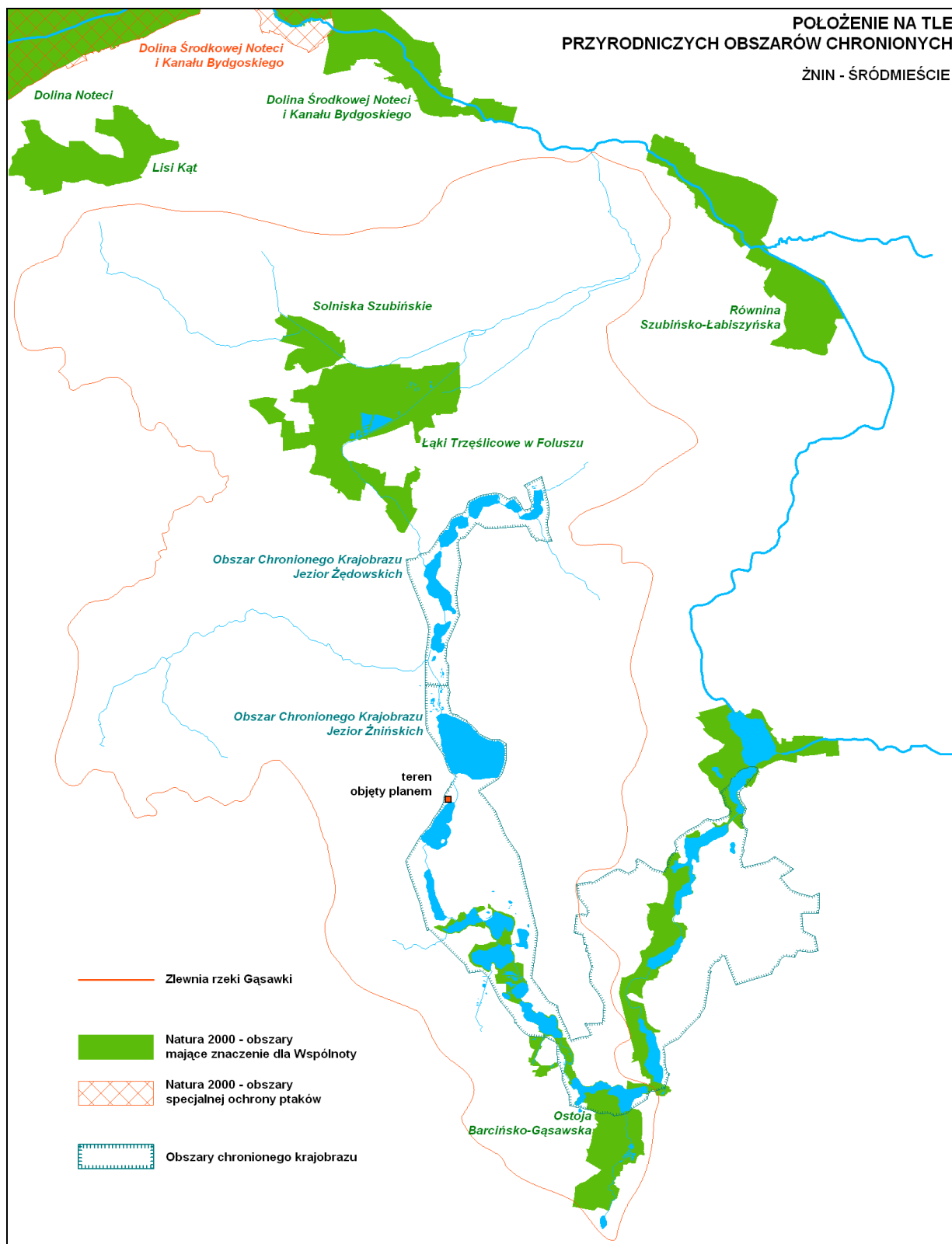
Najbliżej położone obszary węzłowe to:

- Obszar Powidzko – Goplański (12M) z Powidzkim Parkiem Krajobrazowym oraz otaczającym go obszarem chronionego krajobrazu (obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym);
- Obszar Dolnej Noteci (8M) – objęty ochroną prawną w formie obszaru chronionego krajobrazu (obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym);
- Obszar Puszczy Noteckiej (3K) objęty ochroną prawną w formie chronionego krajobrazu (obszar węzłowy o znaczeniu krajowym);
- Obszar Pojezierza Gnieźnieńskiego (6K) z Lednickim Parkiem Krajobrazowym, Parkiem Krajobrazowym Promno, Parkiem Krajobrazowym Puszcza Zielonka (obszar węzłowy o znaczeniu krajowym);

Obszar objęty planem leży w odległości ca 60 m od jeziora Żnińskiego Małego, łączącego się z jeziorem Żnińskim Dużym poprzez rzekę Gąsawkę, która stanowi na terenie miasta lokalny korytarz ekologiczny, a jeziora w skali lokalnej, to węzły ekologiczne.

Jest to również obszar objęty ochroną prawną jako Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich, który obejmuje rynną glacialną wraz z terenami przyległymi oraz jeziorami:

Żnińskie Duże, Żnińskie Małe, Skarbińskie, Weneckie, Biskupińskie, Skrzynka oraz jezioro Kierzkowskie, Gwiazda i część jeziora Ostrowieckiego.

Został on powołany w drodze uchwały nr VI/106/11 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 marca 2011 r sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz.Urz. Woj. Kujawsko – Pomorskiego Nr 99, poz. 793).

Teren leży poza obszarami Natura 2000. W granicach powiązań funkcjonalnych (kryterium hydrograficzne) znajdują się obszary mające znaczenie dla Wspólnoty: Łąki Trzęślicowe w Foluszu, Solniska Szubińskie, Ostoja Barcińsko-Gąsawska.

5. Klimat

Według regionalizacji klimatycznej R. Gumińskiego Żnin leży w tzw. „dzielnicy środkowej” – VIII. Jest to obszar o najmniejszym w Polsce opadzie rocznym (poniżej 550 mm). Liczba dni mroźnych wynosi od 30 do 50, a dni z przymrozkami od 100 do 110; czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi od 38 do 60 dni. Okres wegetacyjny trwa od 200 do 220 dni. Żnin leży w zachodniej – cieplejszej części tej dzielnicy. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,5 °C, najcieplejszym miesiącem jest lipiec ze średnią temperaturą 17,7 °C, najzimniejszy luty ze średnią temperaturą (-3,2) °C.

Wilgotność względna powietrza kształtuje się podobnie jak na obszarze całego kraju; wartości najwyższe notuje się w okresie od października do stycznia (84-88%), minimum przypada na czerwiec i lipiec (72-74%). Jeśli chodzi o zachmurzenie, to najwyższe wartości notuje się również w okresie jesienno – zimowym, a najniższe we wrześniu i czerwcu.

Podobnie jak na terenie całego kraju przeważają wiatry zachodnie. Udział wiatru z sektora zachodniego (NW-SW) wynosi około 50 %. Najrzadziej występują wiatry północne i północno – wschodnie (poniżej 15%). Prędkości wiatrów są zróżnicowane, największe charakteryzują wiatry zachodnie, najmniejsze wiatry południowo – wschodnie i wschodnie.

Rejon opracowania to obszar dolinny. Dolina jest miejscem gromadzenia i przemieszczania się mas chłodnego powietrza. Charakteryzuje się większą wilgotnością powietrza, niższymi temperaturami minimalnymi, skłonnością do mgieł i inwersji temperatur.

6. Powietrze atmosferyczne

Zanieczyszczeniem powietrza jest wprowadzenie do atmosfery substancji stałych, ciekłych lub gazowych w ilościach, które mogą ujemnie wpłynąć na zdrowie człowieka, klimat, przyrodę żywą, glebę, wodę lub spowodować inne szkody w środowisku. O stanie powietrza decyduje wielkość i przestrzenny rozkład emisji ze wszystkich źródeł. Można je podzielić na następujące grupy:

- zanieczyszczenia podstawowe (dwutlenek siarki, dwutlenek azotu i pył) powstają głównie podczas spalania paliw w kotłowniach lokalnych, paleniskach domowych, charakteryzujące się wyraźną zmiennością w ciągu roku – w sezonie zimowym (grzewczym) następuje wzrost ilości emitowanych zanieczyszczeń na skutek wzrostu ilości spalanych paliw, głównie węgla kamiennego;
- zanieczyszczenia specyficzne powstające w wyniku procesów technologicznych;
- zanieczyszczenia emitowane ze źródeł mobilnych pochodzące ze spalania paliw silnikowych: tlenek węgla (CO), dwutlenek węgla (CO₂), tlenki azotu i węglowodory

oraz zanieczyszczenia pyłowe pochodzące ze ścierania opon, hamulców, nawierzchni drogowych zawierające m.in.: ołów, kadm, nikiel i miedź;

- zanieczyszczenia wtórne powstające w wyniku reakcji i przemian emitowanych substancji w atmosferze.

Miasto Żnin jest zgazyfikowane, jednak część mieszkańców ogrzewa mieszkania paliwem stałym: węglem lub koksem. Stosowanie paliwa stałego powoduje wprowadzanie do atmosfery znacznych ilości zanieczyszczeń gazowych i pyłowych. Występuje również tzw. pylenie niezorganizowane związane z transportem i składowaniem paliw oraz odpadów ze spalania (popiół, żużel). Wpływ na stan czystości powietrza atmosferycznego w rejonie objętym projektem mpzp ma również emisja ze źródeł mobilnych. Dotyczy to zwłaszcza drogi krajowej nr 5 oraz drogi wojewódzkiej nr 251.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszcy opracowuje oceny roczne jakości powietrza w województwie kujawsko-pomorskim w odniesieniu do stref, których układ określony został w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 marca 2008 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz.U. Nr 52, poz. 310).

Oceny te dotyczące roku 2011, przeprowadzono z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Gmina Żnin leży w strefie kujawsko-pomorskiej (kod PL0404), do której zaliczono cały obszar województwa, poza aglomeracją bydgoską (aglomeracje pow. 250 tys. mieszkańców) oraz miastami Toruń i Włocławek (miasta pow. 100 tys. mieszkańców).

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych;
- do klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe powiększone o margines tolerancji, a w przypadku, gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe;
- do klasy E - jeżeli stężenie średnie roczne pyłu zawieszony PM_{2,5} na terenie strefy przekracza poziom docelowy;
- do klasy D1 – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego;
- do klasy D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości. Wynik klasyfikacji nie powinien być utożsamiany ze stanem jakości powietrza na obszarze całej strefy; np. klasa C może oznaczać lokalny problem związany z daną substancją.

Pod kątem ochrony zdrowia dla poziomu dopuszczalnego: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla i pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz dla poziomu docelowego dla arsenu, kadmu, niklu, pyłu zawieszonego PM_{2,5}, strefę kujawsko-pomorską zaliczono do klasy A. Poziom pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziomy docelowe stężeń benzo(a)pirenu i ozonu kwalifikuje strefę kujawsko-pomorską do klasy C.

W przypadku poziomu celu długoterminowego określonego dla ozonu strefę zaliczono do klasy D2.

W oparciu o kryteria określone dla ochrony roślin, ze względu na poziom średnich rocznych stężeń dwutlenku siarki i tlenków azotu strefę kujawsko-pomorską zaliczono do klasy A, natomiast dla ozonu ze względu na poziom docelowy strefę kujawsko-pomorską zaliczono do klasy C, zaś ze względu na poziom celu długoterminowego – do klasy D2.

Ozon jest zanieczyszczeniem wtórnym powstającym w większych stężeniach przy sprzyjających warunkach meteorologicznych, w atmosferze zawierającej substancje uczestniczące w procesie powstawania ozonu w troposferze (tlenki azotu, węglowodory).

7. Klimat akustyczny

Klimat akustyczny na terenie objętym planem kształtuje hałas komunikacyjny pochodzący głównie od ruchu pojazdów na ulicy Sienkiewicza.

WIOŚ Bydgoszcz w 2009 r. w ramach monitoringu hałasu drogowego wykonał pomiary poziomu dźwięku w porze dziennej i nocnej. Pomiary przeprowadzono na 5 stanowiskach na granicy pierwszej linii zabudowy na wysokości 4,0 m od podłoża. Punkty badawcze zlokalizowano przy ulicach: Mickiewicza i Szpitalnej; na ulicy Sienkiewicza pomiarów nie prowadzono.

8. Gospodarka odpadami

Podstawę nowego systemu gospodarowania odpadami stanowi ustawa z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. nr 152, poz. 897), obowiązująca od dnia 1 stycznia 2012 r. Na skutek zawarcia w ustawie okresów dostosowawczych, ostatecznym terminem wdrożenia przez gminy nowych obowiązków jest dzień 30 czerwca 2013 r. Gmina Żnin jest w trakcie wdrażania nowych obowiązków. Zmiana zasad gospodarowania dotyczy odpadów komunalnych. Ustawodawca dokonuje rozróżnienia odpadów komunalnych na te powstające w obrębie nieruchomości, które są zamieszkane i w obrębie innych nieruchomości (chodzi o nieruchomości wykorzystywane w celach gospodarczych). W odniesieniu do pierwszej kategorii gmina ma

obowiązek zapewnienia odbierania i zagospodarowania odpadów. W wypadku zaś odpadów komunalnych, które powstają na nieruchomościach, na których nie zamieszkują mieszkańcy, rada gminy może podjąć uchwałę (nie ma w tym zakresie obowiązku), stanowiącą akt prawa miejscowego, o ich odbieraniu przez samorząd.

9. Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków

Na terenie gminy funkcjonuje 5 systemów wodociągowych eksploatowanych przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji „WIK” z siedzibą w Żninie. Miasto zaopatrywane jest z systemu wodociągowego „Żnin” opartego na dwóch ujęciach.

Miasto Żnin jest w większości skanalizowane. Ścieki kierowane są (siecią kanalizacyjną oraz dowożone wozami asenizacyjnymi) do oczyszczalni mechaniczno - biologiczno - chemicznej w Jaroszewie, zapewniającej usuwanie związków biogenych. Średniodobowa przepustowość oczyszczalni wynosi $Q_{\text{śrd}} = 5200 \text{ m}^3/\text{d}$. Oczyszczone ścieki odprowadzane są do jez. Żnińskiego Dużego.

10. Problemy ochrony środowiska z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz zmiany aktualnego stanu środowiska w przypadku braku mpzp

Środowisko przyrodnicze, w tym jego zasoby, walory, poszczególne elementy i cechy, poddawane jest różnym szkodliwym oddziaływaniom. Zagrożenia są związane z różnymi sposobami korzystania ze środowiska, przy jednoczesnym braku właściwych urządzeń infrastruktury technicznej, a także wynikają z niekorzystnego rozmieszczenia terenów o różnych funkcjach generujących konflikty przestrzenne.

Teren objęty zmianą planu leży przy ul. Sienkiewicza. Planowane przeznaczenie, to teren sportu i rekreacji (kompleks boisk dla I LO). Otoczenie tej drogi narażone jest na hałas spowodowany ruchem pojazdów. Konieczne jest takie zagospodarowanie terenu, aby hałas nie przekraczał dopuszczalnych poziomów przewidzianych dla terenów związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.

Drugim ważnym zagadnieniem jest takie zagospodarowanie terenu, aby w sposób racjonalny połączyć funkcje przypisane zieleni miejskiej.

Dokumentem, który może rozwiązać te zagadnienia w sposób kompleksowy jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Plan, bowiem zawiera ustalenia dotyczące zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasad ochrony środowiska, przyrody formułując nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia w zagospodarowaniu terenów, czyniąc to kompleksowo w nawiązaniu do struktury funkcjonalno – przestrzennej w szerszym zakresie, zmierzając równocześnie do wyeliminowania konfliktów przestrzennych wynikających z sąsiedztwa terenów o różnych funkcjach.

II. IDENTYFIKACJA I OCENA ODDZIAŁYWAŃ ŚRODOWISKOWYCH

W rozdziale tym opisano potencjalne zmiany, które mogą wystąpić wskutek realizacji zagospodarowania przewidzianego w planie oraz wskazano ustalenia planu mające na celu zapobieganie, zmniejszenie lub kompensowanie szkodliwych oddziaływań na środowisko naturalne i kulturowe. Każdy sposób zagospodarowania przestrzeni prowadzi do zmian w środowisku i krajobrazie. Przeznaczenie terenu wg projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego to teren sportu i rekreacji, na którym planuje się lokalizację szkolnego kompleksu boisk sportowych oraz towarzyszących im urządzeń budowlanych.

1. Powierzchnia ziemi, gleby

Następstwem realizacji postanowień planu będzie przeznaczenie części terenów zieleni pod obiekty sportowe. W przypadku zabudowy (obiekty kubaturowe, drogi i inne powierzchnie utwardzone) następuje całkowita likwidacja pokrywy glebowej.

Działania zapobiegające niekorzystnym zmianom powierzchni ziemi

- Wprowadzenie obowiązku utrzymania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej stanowiącej minimum 20 % powierzchni działki (potencjalna zieleń).
- Ustala się zagospodarowanie mas ziemnych powstałych podczas prowadzenia robót budowlanych na działce budowlanej lub ich wywóz zgodnie z przepisami odrębnymi. Plan ustala zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia powierzchni, a więc zebrana urodzajna warstwa glebowa może być wykorzystana na terenie działki.

Na terenach zurbanizowanych ubytek pokrywy glebowej jest procesem naturalnym związanym z rozwojem przestrzennym. Jest to proces o wymiarze lokalnym, a w omawianym przypadku dotyczy niewielkiej powierzchni.

2. Krajobraz

Kształtowanie krajobrazu jest ciągłym procesem zachodzącym na danym obszarze. Spośród elementów kształtujących krajobraz należy wymienić naturalne elementy takie jak: ukształtowanie powierzchni, naturalne ciek, szata roślinna. Wśród elementów kulturowych są to: charakter zabudowy, dominanty w krajobrazie, udział zieleni w terenach zabudowanych. Krajobraz jest efektem działania w przestrzeni różnych podmiotów kierujących się swoimi celami i systemami wartości.

Ustalenia planu zapobiegające negatywnym zmianom w krajobrazie

- Plan określa charakter ogrodzeń (ażurowe), ustala lokalizację obiektów małej architektury, zakazuje lokalizacji reklam, dopuszcza budowę linii elektroenergetycznych wyłącznie jako podziemne.

- W zakresie ochrony komponentów przyrodniczych ustala się rewaloryzację wartościowej zieleni wysokiej, która nie będzie kolidowała z docelowym zagospodarowaniem, zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia powierzchni.

Rozpatrując krajobraz kompleksowo, jako przyrodnicze zależności zachodzące między elementami abiotycznymi, biotycznymi i technicznymi oraz jako wizualne zależności między przyrodniczymi i technicznymi elementami dostrzeganymi na pewnym obszarze należy przyjąć, że elementy antropogeniczne zawsze wchodzi w skład krajobrazu, a umieszczanie ich w przestrzeni wynika z potrzeby korzystania ze środowiska. Planowany sposób zagospodarowania nawiązuje do sposobu zagospodarowania terenów sąsiednich (zieleni urządzona, szkoła) zachowując ciągłość poszczególnych elementów zainwestowania.

3. Ochrona środowiska wodnego

Ochrona środowiska wodnego powinna polegać na zapewnieniu jak najlepszej jakości, oraz utrzymywanie ilości wody na poziomie zapewniającym ochronę równowagi biologicznej, co wiąże się z ochroną wód przed zanieczyszczeniem oraz zapewnieniem jak najlepszych warunków retencyjnych. Planowany sposób zagospodarowania i użytkowania terenu będzie wiązał się głównie ze zmniejszeniem powierzchni retencyjnej.

Działania określone w planie zapobiegające niekorzystnym zmianom w środowisku wodnym

- Plan ustala zaopatrzenie w wodę ze zbiorczej sieci wodociągowej, natomiast wody opadowe i roztopowe planuje się odprowadzać do sieci kanalizacji deszczowej, przy czym dopuszcza się również ich zagospodarowanie w granicach działki.
- Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w granicach działki, zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia powierzchni oraz waloryzacja zieleni wysokiej, niekolidującej z docelowym zagospodarowaniem, to działania, które mają na celu między innymi poprawę warunków retencyjnych.

Ustalenia planu zapewniają zarówno ochronę wód przed zanieczyszczeniem, jak i korzystne warunki retencyjne. Ponadto planowana zmiana dotyczy niewielkiego terenu. Nie przewiduje się zatem negatywnego oddziaływania na środowisko gruntowo – wodne.

4. Wpływ na jakość powietrza

Źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza na omawiany terenie jest emisja niska, pochodząca ze spalania paliw do celów grzewczych (charakter sezonowy) oraz emisja ze źródeł mobilnych. Planowany sposób zagospodarowania terenu nie będzie miał wpływu na stan powietrza atmosferycznego. Działania podjęte w tym zakresie powinny chronić planowany obiekt sportowy przed zanieczyszczeniami z zewnątrz, a zwłaszcza zanieczyszczeniami ze źródeł mobilnych.

Ustalenia planu zapobiegające niekorzystnym oddziaływaniom zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego

- Ustala się zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenu, a także rewaloryzację wartościowej zieleni wysokiej, która nie koliduje z docelowym zagospodarowaniem.
- Plan ustala minimalną powierzchnię biologicznie czynną nie mniejsza niż 20 % powierzchni działki (zieleni potencjalna).

Ze strony planowanego zagospodarowania terenu nie przewiduje się wpływu na zanieczyszczenie powietrza. Ustalenia planu mają na celu ochronę terenu przed zanieczyszczeniami z otoczenia (ul. Sienkiewicza) poprzez wprowadzanie zieleni. Zieleń oczyszcza powietrze przez absorpcję zanieczyszczeń pyłowych i gazowych – pochłania ponad 60 % pyłów. Dodatkowym atutem jest zieleń otaczająca jezioro.

5. Klimat

Na lokalne warunki klimatyczne składa się wiele czynników. Są to: ukształtowanie powierzchni, pokrycie i użytkowanie terenu, obecność wód, a także stan czystości powietrza atmosferycznego. Rejon opracowania to dolina. Ciągi dolinne są miejscami gromadzenia i przemieszczania się mas chłodnego powietrza, charakteryzują się większą wilgotnością powietrza, niższymi temperaturami minimalnymi, skłonnością do mgieł i inwersji temperatur.

Działania określone w planie wpływające korzystnie na lokalne warunki klimatyczne

- Plan ustala lokalizację ogrodzeń ażurowych ułatwiających cyrkulację powietrza. Ma to szczególne znaczenie, ponieważ teren leży w obrębie korytarza, który pełni między innymi funkcję ciągu wentylacyjnego ułatwiającego wymianę powietrza na terenie miasta.
- Ustala się ochronę zieleni istniejącej, wprowadzanie nowej oraz tworzenie warunków do powstawania zieleni (powierzchnia biologicznie czynna). Zieleń oddziałuje na zmianę własności termicznych i wilgotnościowych powietrza (mniejsze amplitudy dobowe temperatur, większa wilgotność powietrza), na skład chemiczny (działanie aerosanitarne).

Planowany sposób zagospodarowania terenu nie będzie miał negatywnego wpływu na warunki klimatu lokalnego, a tym samym nie przewiduje się wpływu na warunki klimatyczne w skali ponadlokalnej.

6. Ochrona przed hałasem

Plan ustala na omawianym terenie zabudowy usługowej (US) lokalizację szkolnego kompleksu boisk sportowych oraz towarzyszących im urządzeń budowlanych. Teren leży przy ul. Sienkiewicza. Otoczenie ulicy narażone jest na hałas spowodowany ruchem pojazdów. W planie ustala się dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy

związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, zgodnie z przepisami odrębnymi. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska zmieniającym rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku z dnia 1 października 2012 r. (Dz.U. z 2012 poz. 1109), dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży wynoszą odpowiednio 61dB w ciągu dnia i 56dB w porze nocnej.

Należy dodać, że w przypadku niewykorzystywania tego terenu, zgodnie z jego funkcją, w porze nocy, nie obowiązują na tym terenie dopuszczalne poziomy hałasu w porze nocnej.

Jeśli w bezpośrednim sąsiedztwie ulicy normy te byłyby niemożliwe do utrzymania, należy w taki sposób zorganizować przestrzeń, aby boiska oddalić od źródła hałasu. Można również od strony ulicy wprowadzić zieleni. W przypadku zieleni prawidłowo dobranej, redukcja dźwięku wynosi 0,5 dB na 1 m szerokości gęstego żywopłotu, ale w sumie uzyskuje się zmniejszenie hałasu nie więcej, jak o 5 dB.¹

Biorąc powyższe pod uwagę można stwierdzić, że przy prawidłowo urządzonej przestrzeni spełniającej planowaną funkcję jest możliwe zachowanie obowiązujących norm hałasu w środowisku jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.

7. Wpływ na różnorodność biologiczną, florę i faunę, przyrodnicze obszary chronione oraz system powiązań przyrodniczych

Teren objęty planem to zieleń urządzona. Skład gatunkowy oraz kompozycja przestrzenna zieleni urządzonej całkowicie zależą od człowieka. Pielęgnowana zieleń urządzona ma charakter sztuczny i nie podlega procesom ekologicznym typowym dla roślinności spontanicznej. Nie występują tu cenne siedliska, ani też gatunki chronione.

Na północ od omawianego terenu (za trasą kolejki wąskotorowej) warunki siedliskowe zmieniają się. Zmienia się materiał skalny warstwy przypowierzchniowej oraz warunki gruntowo wodne. Na terenie objętym planem są to gliny zwałowe i piaski wodnolodowcowe oraz grunty antropogeniczne, a pierwszy poziom wód podziemnych występuje na głębokości od 1 do 2 m p.p.t. W pobliżu jeziora podłoże stanowią utwory piaszczyste terasy zalewowej wzbogacone materialem pochodzenia organicznego. Wody gruntowe zalegają bardzo płytko – do 1 m p.p.t. Zieleń charakteryzuje się znacznym stopniem naturalności, co oznacza, że tworzą ją zbiorowiska zbudowane z gatunków rodzimego pochodzenia, pozostających w związkach funkcjonalnych, ukształtowanych w toku długotrwałej ewolucji bez nadmiernej ingerencji ludzkiej. W strefie przybrzeżnej jeziora Żnińskiego Małego wyróżnia się cztery podstrefy: strefę roślinności bagiennej, strefę roślin wynurzonych (trzciny, pałka wodna), strefę roślin o liściach pływających oraz strefę roślin zanurzonych. Część brzegu jeziora porastają drzewa typowe dla siedlisk podmokłych między innymi olsza, wierzba, topola. Siedliska strefy

¹ <http://siskom.waw.pl/nauka-srodowisko.htm>

przybrzeżnej jeziora są miejscem bytowania różnych gatunków zwierząt. Są to gromady należące do typu mięczaków, stawonogów oraz liczne gromady kręgowców (ryby, gady, płazy, ssaki, ptaki). Strefa nadbrzeżna powinna być chroniona przed nadmierną antropopresją. Z uwagi na ponadprzeciętne walory przyrodnicze teren rynny jeziornej został objęty ochroną prawną w formie obszaru chronionego krajobrazu „Jezior Żnińskich”. Należy dodać, że część miasta Żnin, to obszar wskazany do ochrony również ze względów kulturowo – historycznych.

- Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o ochronie przyrody obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.
- W Uchwale nr VI/106/11 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu na obszarach chronionego krajobrazu wprowadzono następujące zakazy:
 - *zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, lęgowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką* – teren objęty planem przylega do ulicy o dużym natężeniu ruchu, jest w znacznym stopniu przekształcony antropogenicznie, nie jest miejscem sprzyjającym dla bytowania dziko występujących zwierząt;
 - *realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* – budowy szkolnego kompleksu boisk sportowych oraz towarzyszących im urządzeń budowlanych na działce o powierzchni 0,2 ha nie można zaliczyć do tego typu przedsięwzięć;
 - *likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych* – w planie zakłada się, rewaloryzację wartościowej zieleni wysokiej, która nie koliduje z docelowym zagospodarowaniem, a także zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenu – należy dodać, że na omawianym terenie nie występują rośliny objęte ochroną gatunkową w rozumieniu rozporządzenia

Ministra Środowiska; z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2012, poz. 81);

- *wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu* – nie dotyczy;
- *wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwoświsiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych* – teren objęty planem jest płaski, nie stanowi cennej formy morfologicznej, a ustalenia planu nie przewidują zmiany ukształtowania terenu;
- *dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalnej gospodarcze wodnej lub rybackiej* - planowany sposób zagospodarowania terenu nie będzie się wiązał ze zmianą stosunków wodnych (potencjalne zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnych zostanie zrekomensowane możliwością zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w granicach działki, zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia powierzchni, obowiązek utrzymania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej);
- *likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych* – nie dotyczy;
- *lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.* - *nie dotyczy przypadków lokalizacji obiektów budowlanych, gdy w wyznaczonej strefie znajduje się już zespół zabudowy, a obiekty te mają go uzupełniać* – planowany szkolny kompleks boisk sportowych od wschodu graniczy z zabudowaniami I Liceum Ogólnokształcącego.
- W załączniku Nr 14 do Uchwały Nr VI/106/11 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 marca 2011 r. sformułowano ustalenia dotyczące ochrony czynnej, która w myśl ustawy o ochronie przyrody polega na stosowaniu, w razie potrzeby, zabiegów ochronnych w celu przywrócenia naturalnego stanu ekosystemów i składników przyrody lub zachowaniu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk roślin, zwierząt lub grzybów. W granicach obszaru chronionego krajobrazu „Jezior Żnińskich” polegać ona powinna między innymi na *zachowaniu*

różnorodności biologicznej siedlisk, ochronie zbiorników wód powierzchniowych (naturalnych i sztucznych, płynących i stojących) wraz z pasem roślinności okalającej – teren objęty planem to zielenie urządzone nie wykazujące cech naturalności, podlegające systematycznym zabiegom pielęgnacyjnym.

- Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o ochronie przyrody terenom zieleni, do których zalicza się między innymi parki, zieleńce, zielenie towarzyszącą ulicom, placom, budynkom - przypisuje się funkcje estetyczne, rekreacyjne, zdrowotne lub osłonowe. Ustawa dopuszcza również na określonych warunkach usuwanie drzew.

Biorąc powyższe pod uwagę prognozuje się, że planowany sposób zagospodarowania terenu polegający na budowie szkolnego kompleksu boisk sportowych na obszarze 0,2 ha nie będzie miał negatywnego wpływu na różnorodność biologiczną, florę i faunę, obszar chronionego krajobrazu oraz system powiązań przyrodniczych, ponieważ:

- teren objęty planem to zielenie urządzone, nie występują tu cenne siedliska przyrodnicze, ani też siedliska chronionych gatunków; jest również bardzo małe prawdopodobieństwo, aby gatunki bytujące w strefie przyjeziernej przemieszczały się do miejsca o odmiennych warunkach siedliskowych – naturalnym korytarzem migracji jest dolina Gąsawki;
- planowana zmiana zagospodarowania terenu nie ingeruje w obszary najcenniejsze pod względem przyrodniczym;
- ustalenia planu zakładając zmianę przeznaczenia terenu wolnego od zabudowy na teren sportu, rekreacji i turystyki związanej z lokalizacją szkolnego kompleksu boisk sportowych oraz towarzyszących im urządzeń budowlanych, wprowadzają rozwiązania minimalizujące niekorzystne oddziaływania na środowisko, a mianowicie:
 - wprowadzenie obowiązku zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej stanowiącej 20 % powierzchni działki oraz dopuszczenie odprowadzania wód opadowych i roztopowych w granicach działki (korzystne warunki retencji);
 - ustala się zagospodarowanie zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia powierzchni (możliwość nowych nasadzeń w przypadku konieczności wycinki lub przesadzenia drzew uniemożliwiających realizację inwestycji);
 - ustala się rewaloryzację wartościowej zieleni wysokiej, która nie koliduje z docelowym zagospodarowaniem.

Planowany sposób zagospodarowania terenu pozwoli na zróżnicowanie funkcji zieleni miejskiej, łącząc funkcję ekologiczną, estetyczną z funkcją sportową i rekreacyjną.

8. Wpływ na zasoby naturalne

Zasoby naturalne definiowane jako wszelkie występujące na ziemi naturalne dobra możliwe do wykorzystania przez człowieka, zostały omówione w poprzednich rozdziałach. Żadne z występujących dóbr nie będzie wykorzystywane w sposób powodujący zakłócenie równowagi w środowisku, a więc realizacja postanowień miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie miała znaczącego oddziaływania na zasoby naturalne.

9. Wpływ na warunki życia i zdrowie ludzi

Wpływ realizacji postanowień planu na zdrowie i życie ludzi jest wypadkową stanu poszczególnych komponentów środowiska, które zostały omówione w poprzednich rozdziałach. Planowana zmiana (kompleks boisk sportowych przy I LO) będzie miała wpływ na poprawę kondycji fizycznej młodzieży, a więc można mówić wyłącznie o pozytywnym wpływie na zdrowie i życie ludzi.

10. Wpływ na zabytki i dobra materialne

Teren objęty planem leży w granicach strefy „B” ochrony konserwatorskiej dla historycznego zespołu miejskiego oraz ochrony archeologicznej.

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej plan ustala:

- ochronę konserwatorską w granicach strefy „B” ochrony konserwatorskiej dla historycznego zespołu miejskiego Żnina oraz ochrony archeologicznej,
- nakaz uzgodnienia projektów budowlanych planowanych inwestycji na terenie strefy „B” ochrony konserwatorskiej z właściwym konserwatorem zabytków.

Biorąc powyższe pod uwagę nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na zabytki i dobra kultury współczesnej. Nie przewiduje się również oddziaływania na dobra materialne mieszkańców.

11. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Na podstawie analizy wpływu realizacji postanowień planu na poszczególne komponenty środowiska zawartej w poprzednich rozdziałach, wykluczono oddziaływania znaczące. Biorąc pod uwagę skalę i charakter zmian, ze strony planowanego zagospodarowania terenu nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko.

12. Ochrona środowiska w aspekcie celów międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych

Oceniając wpływ ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na poszczególne komponenty środowiska, należy odnieść się do celów i kierunków działań określonych w politykach nadrzędnych (międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych), które odwołują się do zasady zrównoważonego rozwoju, rozumianej jako zachowanie

równowagi pomiędzy celami gospodarczymi, społecznymi i wymogami środowiskowymi we wszystkich podejmowanych działaniach i przedsięwzięciach. Zasadę zrównoważonego rozwoju należy traktować jako nadrzędną, z której wynikają główne cele ochrony środowiska, zarówno związane z jego ochroną bezpośrednio, jak również w powiązaniu z aspektami społeczno-gospodarczymi.

Z uwagi na charakter terenu objętego planem jak również jego położenie w granicach korytarza ekologicznego, ważnymi instrumentami prawnymi służącymi ochronie przyrody i bioróżnorodności w Unii Europejskiej są: dyrektywa ptasia oraz dyrektywa siedliskowa. Poza obszarami objętymi ochroną zadaniem państw członkowskich jest promowanie takiego sposobu zagospodarowania terenów, który pozwoli zachować ekologiczną spójność sieci NATURA 2000. Planowany sposób zagospodarowania terenu nie ingeruje w obszary najcenniejsze pod względem przyrodniczym.

Ustalenia planu respektują zasadę zrównoważonego rozwoju tj. takiego rozwoju, który nie narusza równowagi w przyrodzie i sprzyja przetrwaniu jej zasobów, tworząc tym samym warunki do życia w harmonii z przyrodą.

13. Alternatywne rozwiązania

Planowana zmiana dotyczy niewielkiego terenu, a przeznaczenie jest zgodne z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Żnin. Wg Studium to obszar zagospodarowany zielenią urządzoną oraz uzupełniony towarzyszącymi obiektami, w przewadze plenerowymi, o funkcji rekreacyjnej, sportowej i kulturalnej.

Analiza wpływu na środowisko przedstawiona w niniejszej prognozie nie przewiduje negatywnego oddziaływania na jego poszczególne komponenty oraz na zdrowie i życie ludzi uznano, że rozwiązania przyjęte w mpzp spełniają oczekiwania mieszkańców oraz zachowują zasadę rozwoju zrównoważonego. Rozwiązaniem alternatywnym w omawianym przypadku jest pozostawienie dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu, co byłoby sprzeczne z oczekiwaniami mieszkańców.

14. Metody analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) wymienia projekty dokumentów wymagających przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Wśród wielu wymienionych dokumentów znajduje się również projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Organ opracowujący projekt dokumentu sporządza prognozę oddziaływania na środowisko. Wśród elementów, które prognoza powinna zawierać wymienia się również propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Ocena stanu środowiska oraz jego zmian odbywać się może na podstawie analizy wyników istniejącego systemu monitoringu środowiska (PMŚ). Państwowy Monitoring Środowiska zapewnia dane podlegające udostępnianiu w myśl przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko regulującej sprawę swobodnego dostępu do informacji o środowisku.

Ponieważ na omawianym terenie nie ma punktów pomiarowych, które pozwoliłyby ocenić wpływ realizacji mpzp na środowisko, monitoring skutków realizacji przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko powinien polegać przede wszystkim na monitorowaniu realizacji postanowień miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a w szczególności powinien dotyczyć takich elementów jak: przyjętego w planie sposobu rozwiązania gospodarki wodno – ściekowej, gospodarowania odpadami na terenie gminy, utrzymanie powierzchni biologicznie czynnej. Dodatkowego monitoringu nie przewiduje się.

STRESZCZENIE

Realizacja postanowień planu, jak każda inna ingerencja w określone ekosystemy oznacza w mniejszym lub większym stopniu zmianę ich struktury i zachodzących w nich procesów. Każde działanie na określonym obszarze może być optymalizowane z punktu widzenia różnych celów społecznych. Optymalizacja ta powinna polegać na uwzględnieniu praw przyrodniczych rządzących ekosystemami i przestrzenią jako całością. Praktyka ochrony środowiska powinna polegać na harmonijnym włączaniu elementów antropogenicznych w przestrzeń, minimalizując szkodliwe oddziaływanie na otoczenie.

Analizując ustalenia planu pod kątem ich wpływu na poszczególne elementy środowiska naturalnego można stwierdzić, że przyjęte w nim ustalenia mające na celu praktyczne potrzeby społeczne, wprowadzają rozwiązania, które minimalizują negatywny wpływ realizacji postanowień planu na środowisko przyrodnicze oraz na otoczenie.

- Obszar objęty opracowaniem leży w Żninie przy ul. Sienkiewicza. Planowane przeznaczenie obszaru to: teren sportu i rekreacji.
- Ustalenia planu są zgodne z ustaleniami „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żnin” przyjętego Uchwałami Rady Miejskiej w Żninie Nr XLVI/401/2010 z dnia 31 sierpnia 2010 r. i Nr VII/401/2011 z dnia 30 marca 2011 r. Zgodnie ze Studium - to obszary o dominującej powierzchni biologicznie czynnej, zagospodarowane zielenią urządzoną oraz uzupełnione towarzyszącymi obiektami, w przewadze plenerowymi, o funkcji rekreacyjnej, sportowej i kulturalnej.
- Teren objęty planem to rynna glacialna. Dno rynny w rejonie opracowania budują piaski i żwiry wodnolodowcowe oraz gliny zwałowe.
- Pierwszy poziom wód podziemnych zalega na głębokości od 1 do 2 m p.p.t. Teren objęty planem leży w granicach mioceńskiego „Subzbiornika Inowrocław-Gniezno” (GZWP 143).
- Żnin leży w zlewni Gąsawki. Gąsawka w swoim górnym i środkowym biegu przepływa przez szereg jezior. Jakość jej wód pozostaje w ścisłym związku z stanem jakości wód jezior, przez które przepływa. W 2010 r. przeprowadzono ocenę stanu ekologicznego jezior leżących w zlewni Gąsawki. Jeziora charakteryzujące się złym stanem ekologicznym to: Żnińskie Małe, Sobiejuskie, Biskupińskie, Gąsawskie, Oćwieckie Zachodnie, Weneckie Wschodnie, Weneckie Zachodnie.
- Ocena jakości wód podziemnych jest wykonywana dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd). Żnin leży w granicach JCWPd nr 43. Jej stan oceniono jako słaby.
- Obszar objęty planem leży w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich.
- Na omawianym terenie o stanie powietrza decyduje emisja niska, pochodząca ze spalania paliw do celów grzewczych oraz emisja ze źródeł mobilnych.

- Teren objęty planem posiada dostęp do urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania ścieków.
- Miejscowy plan określa zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, określono wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznej.
- Ochrona krajobrazu sprowadza się głównie do kształtowania zieleni. Określono również charakter ogrodzeń, dopuszczono lokalizację obiektów małej architektury, zakazano lokalizacji reklam oraz budowy naziemnych linii elektroenergetycznych.
- Ochrona środowiska wodnego polegać będzie głównie na zachowaniu lub poprawie warunków retencyjnych.
- Ochrona przed niekorzystnymi zmianami klimatycznymi będzie polegała na zagospodarowaniu zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia terenów, oraz tworzenie warunków dla powstawania terenów zielonych (minimalna powierzchnia biologicznie czynna), dopuszczenie lokalizacji ogrodzeń ażurowych ułatwiających wymianę powietrza..
- W planie ustala się ochronę przyrody zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym w szczególności Obszaru Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich.
- Realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie spowoduje znaczących zmian w środowisku przyrodniczym. Nie przewiduje się również negatywnego wpływu na warunki życia i zdrowie ludzi.
- Na omawianym terenie nie ma punktów pomiarowych, które pozwoliłyby ocenić wpływ realizacji mpzp na środowisko; monitoring skutków realizacji przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko powinien polegać przede wszystkim na monitorowaniu realizacji postanowień miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DOTYCZĄCA ZMIANY MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ŚRÓDMIEŚCIA ŻNINA

ELEMENTY ZAINWESTOWANIA TERENU (wg Studium)

- tereny zabudowy
- przestrzeń publiczną
- ciągi usługowo - handlowe
- tereny zabudowy przemysłowej, magazynowej i składowej i usługowej
- zielen urządzonej
- łąki, pastwiska, tereny zadrzewione, nieużytki
- wody powierzchniowe
- obszar działań rehabilitacyjnych
- droga krajowa
- droga wojewódzka
- ulice
- ścieżki pieszo - rowerowe w zieleni
- MN - tereny zabudowy miejskiej z przewagą zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
- MU - tereny zabudowy śródmiejskiej mieszkaniowej i usługowej
- U - tereny zabudowy usługowej
- US - tereny sportu rekreacji i turystyki

OGRANICZENIA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO

- płytko zalegające wody podziemne (do 1 m p.p.t.)
- drogi o dużym natężeniu ruchu (zagrożenie hałasem)

OCHRONA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO

- Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Żnińskich
- pomniki przyrody
- granica ścisłej ochrony konserwatorskiej i archeologicznej
- granica strefy "B" ochrony konserwatorskiej i archeologicznej
- obiekty zabytkowe

ELEMENTY SYSTEMU PRZYRODNICZEGO MIASTA

- obszar węzłowy
- korytarze ekologiczne

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

- Behnke M., Kistowski M., Tyszecki A. System ocen oddziaływania na środowisko w granicach obszarów BehnkeM., Kistowski M., Tyszecki A. System ocen oddziaływania na środowisko w granicach obszarów Behnke M., Kistowski M., Tyszecki A. System ocen oddziaływania na środowisko w granicach obszarów europejskiej sieci ekologicznej natura 2000 w wybranych krajach Unii Europejskiej oraz w Polsce. Gdańsk 2004 r.
- Charakterystyka Regionu Wodnego Warty i identyfikacja istotnych problemów gospodarki wodnej. RZGW Poznań 2007.
- Koncepcja Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET – Polska. IUCN. Warszawa 1995.
- Korytarz ekologiczny doliny Odry. IUCN. Warszawa 1995.
- Kształtowanie systemu przyrodniczego miasta. IGPIK Warszawa 1996.
- Mapa glebowo – rolnicza w skali 1 : 25 000.
- Mapa hydrograficzna w skali 1 : 50000; OPGK w Poznaniu - oprac. 1990 r.
- Mapa obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony. A.S. Kleczkowski. AGH Kraków 1990.
- Mapa sozologiczna w skali 1 : 50000, GUGiK 2004 r.
- Mapa topograficzna gminy Żnin w skali 1 : 25000.
- Mapa topograficzna miasta Żnin w skali 1 : 10000.
- Mapa topograficzna w skali 1 : 50000 (ukł. 1942).
- Mapy hydrogeologiczne. PIG W-wa
- Mapy hydrograficzne 1:50000; Okręgowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno-Kartograficzne w Poznaniu.
- Mapy zasadnicze obszaru opracowania w skali 1 : 500 i 1 : 1000.
- Ocena planów i przedsięwzięć znacząco oddziałujących na obszary Natura 2000 - Wytyczne metodyczne dotyczące przepisów Artykułu 6(3) i (4) Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG. 2001. Polski przekład: © WWF Polska, 2005 (na podstawie umowy LP-026-PL).
- Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Żnin - 2009.
- Pawlaczyk P., Kepel A., Jaros R., Dzieciotowski R., Wylegała P., Szubert A., Sidło O. P. Propozycja optymalnej sieci obszarów Natura 2000 w Polsce – „Shadow List”. Warszawa 2004 r.
- Pazdro Z. Hydrogeologia ogólna. Wydawnictwo Geologiczne. Warszawa 1983.
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko – pomorskiego – 2003 r..
- Poradnik Gospodarka przestrzenna gmin. Kraków 1996.
- Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny (praca zbiorowa). Warszawa 2004.
- Prognozowanie skutków przyrodniczych planów zagospodarowania przestrzennego – poradnik metodyczny. IGPIK. Kraków 1998.
- Pyłka-Gutowska E. Ekologia z ochroną środowiska. Warszawa 2004 r.
- Raporty o stanie środowiska Województwa Kujawsko – Pomorskiego.
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. Nr 25, poz. 133).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. (Dz.U. Nr 120, poz. 826).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. Nr 213, poz. 1397.).
- Sidło P.O., Błaszowska B. & Chylarecki P. (red.) 2004. Ostoje ptaków o randze europejskiej w Polsce. OTOP: Warszawa 2004 r.
- Sołowiej Daniela. Podstawy metodyki oceny środowiska przyrodniczego człowieka. Wydawnictwo Naukowe UAM. Poznań 1992.
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Żnin -2011 r.
- Szczegółowa mapa geologiczna Polskie w skali 1:50000 (ark. Łabiszyn, Gąsawa, Rogowo, Żnin). PIG W-wa.
- Szponar A. Fizjografia urbanistyczna. PWN, Warszawa 2003.
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz.U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, z późn. zm.).

- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2012, poz. 145).
- Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. Nr 237, poz. 1657).
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tj. Dz.U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz.U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 80, poz. 717, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tj. Dz.U. z 2004 nr 121, poz. 1266, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 7 maja 2010 o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz.U. Nr 106, poz. 675).